

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Dariusz Mazur

BK-VII.0520.332.2025
Warszawa, 14 listopada 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przedstawiam odpowiedź na zapytanie Pana Posła Jarosława Urbaniaka w sprawie *likwidacji Wydziału Pracy w Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim*.

Ad 1 i Ad 2

Zniesienie z dniem 1 sierpnia 2025 r. IV Wydziału Pracy w Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim¹ (dalej też Wydział Pracy), nastąpiło w związku z wystąpieniem Prezesa Sądu Apelacyjnego w Łodzi (AV.420.8.2025) z 7 marca 2025 r., zawierającym prośbę Prezesa Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim w przedmiocie podjęcia w tej sprawie decyzji.

Podstawą decyzji o zniesieniu Wydziału Pracy była mała liczba wpływających spraw oraz fakt, że w styczniu 2026 r. w stan spoczynku przejdzie jedyną sędzią orzekającą w IV Wydziału Pracy w Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim, a której dodatkowo przysługuje prawo przewidziane w § 65 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych², tj. wstrzymanie przydziału nowych spraw.

Ponadto, Sekretariat Wydziału Pracy tworzyło jedynie dwóch urzędników zatrudnionych łącznie w wymiarze jednego etatu (w zakresie pozostałych części etatu wykonywali oni obowiązki w I Wydziale Cywilnym).

¹ Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 lipca 2025 r. w sprawie zniesienia niektórych wydziałów w sądach rejonowych (Dz.U.MS poz. 153)

² Dz. U. z 2024 poz. 86 ze zm.)

Z informacji uzyskanych od wnioskodawcy wynikało także, że w ostatnich pięciu latach do IV Wydziału Pracy wpłynęło:

- w 2024 r. 212 spraw, w tym 187 zarejestrowanych w repertorium „P”³ (obejmujących również 25 spraw sędziów i referendarzy sądowych Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim o wyrównanie wynagrodzenia za pracę, które zostały przekazane do innych sądów),
- w 2023 r. 233 sprawy, w tym 176 zarejestrowanych w repertorium „P”,
- w 2022 r. 147 spraw, w tym 108 zarejestrowanych w repertorium „P”,
- w 2021 r. 126 spraw, w tym 117 zarejestrowanych w repertorium „P”,
- w 2020 r. 165 spraw, w tym 148 zarejestrowanych w repertorium „P”.

Ponadto wskazano, że w SR w Ostrowie Wielkopolskim w repertoriach „C”⁴ i „Ns”⁵ miesięcznie rejestrowanych było średnio 229 spraw cywilnych.

W ocenie Prezesa Sądu Apelacyjnego w Łodzi, powyższe dane pokazują, że do IV Wydziału Pracy wpływało przez cały rok mniej spraw, niż w ciągu jednego miesiąca do Wydziału Cywilnego (rejestrowanych tylko w dwóch ww. repertoriach).

Średnioroczny wpływ spraw pracowniczych do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim nie uzasadniał więc utrzymania w jego strukturze wyodrębnionego wydziału pracy (koszty dodatków funkcyjnych dla przewodniczącego wydziału oraz kierownika sekretariatu).

Natomiast względna bliskość innych ośrodków sądowych przemawiała za możliwością przekazania do Sądu Rejonowego w Kaliszu spraw będących we właściwości Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim - bez szkody dla dostępności drogi sądowej dla pracowników.

W limicie Sądu Rejonowego w Kaliszu w 2024 r. funkcjonuje 41 stanowisk sędziowsko-asesorskich, z czego w pionie pracy i ubezpieczeń społecznych orzeka dwóch sędziów. W 2024 r. w tym sądzie zarejestrowanych zostało w rep. „P” 439 spraw (o 184 więcej niż

³ sprawy z zakresu prawa pracy, o roszczenia pracownika, członków rodzin i spadkobierców wynikające ze stosunku pracy lub z nim związane oraz inne wskazane w Zarządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej, Dz. Urz. MS z 2019 r. poz. 138 ze zm.;

⁴ sprawy cywilne podlegające rozpoznaniu w procesie, wszczęte na skutek pozwu, w tym podlegające rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, a także w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń;

⁵ sprawy cywilne podlegające rozpoznaniu w postępowaniu nieprocesowym;

w 2023 r.). Z kolei spraw rejestrowanych w rep. „U”⁶ w 2024 r. wpłynęło 510 (o 91 więcej niż w 2023 r.).

Obciążenia wpływem na etat sędziowski na koniec 2024 r. w sprawach „P zasadnicze” były w Sądzie Rejonowym w Kaliszu przeciętne, załatwienie wyższe niż przeciętne, natomiast obciążenia pozostałością tych spraw – znacznie niższe niż przeciętne. Natomiast znacząco wyższe od przeciętnej obciążenia na etat sędziowski odnotowano w sprawach „U zasadnicze”.

Przejęcie spraw z właściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim zwiększyło więc potencjalnie wpływ do Sądu Rejonowego w Kaliszu jedynie w kategorii spraw „P”.

Należy również wskazać, że w przypadku zniesienia IV Wydziału Pracy nie bez znaczenia pozostawało również, że w obszarze właściwości Sądu Rejonowego w Kaliszu znajdowały się już sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych z obszaru właściwości Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim⁷.

Z powyższego wynika, że likwidacja Wydziału Pracy w Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wlkp. nie powoduje utrudnień dostępu obywateli w szczególności z terenu powiatu ostrowskiego i krotoszyńskiego do sądu pracy, gdyż już przed faktycznym jego zniesieniem sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozpoznawane były przez sąd w Kaliszu.

Wskazać dodatkowo należy, że w 2025 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu otrzymał dodatkowe wsparcie w postaci dwóch stanowisk asesorskich⁸.

Ponadto, na podstawie ustawy budżetowej na rok 2025, sąd ten decyzją Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 stycznia 2025 r. otrzymał 9 dodatkowych etatów asystentów sądowych i 1 etat urzędniczy.

Przedstawiona powyżej argumentacja wskazywała więc na zasadność oceny Prezesa Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim, że utrzymywanie w strukturze tego sądu wydziału pracy nie było konieczne, a dodatkowo nie wpływało na racjonalne wykorzystanie kadry urzędniczej.

Ponadto należało podjąć czynności, dzięki którym nie będzie powstawała zaległość w rozpoznawaniu spraw z zakresu prawa pracy, zwłaszcza w przypadku zmniejszenia

⁶ sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych określonych w art. 4778 § 2 k.p.c.;

⁷ zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r. w sprawie przekazania niektórym sądom rejonowym rozpoznawania spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych z obszarów właściwości innych sądów rejonowych, Dz.U. z 2023 r. poz. 2368;

⁸ po ich zwolnieniu przez sędziów w Sądzie Okręgowym w Kaliszu zostały przekształcone w etaty asesorskie i przydzielone do Sądu Rejonowego w Kaliszu.

obsady orzecniczej związanej z planowanym przejściem w stan spoczynku jedyne go sędziego orzekającego w IV Wydziale Pracy.

Wskazać również należy, że Dyrektor Sądu Rejonowego w Kaliszu nie sprzeciwił się przekazaniu spraw rozpoznawanych dotychczas w IV Wydziale Pracy Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim.

Nie były także zgłaszane problemy w V Wydziale Gospodarczym kaliskiego sądu, powodujące konieczność jego odciążenia.

Z wyrazami szacunku

Dariusz Mazur
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/